

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 003778 11 Кж 8
Бања Лука, 27.03.2012. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Драгомира Миљевића, као предсједника вијећа, Слободана Милашиновића и др Вељка Икановића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених С. Ћ. и Д. П., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. Кривичног закона Републике Српске и продуженог кривичног дјела одузимања моторног возила из члана 237. став 1. Кривичног закона Републике Српске, оптуженог Б. Ш., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. Кривичног закона Републике Српске и кривичног дјела одузимања моторног возила из члана 237. став 1. Кривичног закона Републике Српске, оптуженог Н. Д., због кривичног дјела разбојништва у помагању из члана 233. став 2. у вези члана 25. Кривичног закона Републике Српске и продуженог кривичног дјела одузимања моторног возила из члана 237. став 1. Кривичног закона Републике Српске и оптужене Д. М., због кривичног дјела разбојништва у помагању из члана 233. став 2. у вези члана 25. Кривичног закона Републике Српске и кривичног дјела одузимања моторног возила из члана 237. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног тужиоца из Б. Л. и бранилаца оптужених, адвоката Г. Н. из Д., Ј. П., Ј. Ј. и Ј. И., Ј. Р. и Н. В., сви из Б. Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број: 11 0 К 003778 10 К од 27.06.2011. године, након одржане јавне сједнице вијећа у присуству републичког тужиоца Бранке Милошевић, оптужених и њихових бранилаца, донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се као неосноване жалбе окружног тужиоца из Б. Л. и бранилаца оптужених С. Ћ., Н. Д. и Д. М. и у односу на ове оптужене потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 003778 10 К од 27.06.2011. године, а дјелимичним уважавањем жалби бранилаца оптужених Д. П. и Б. Ш. иста пресуда се преиначава у одлуци о казни, тако што се оптуженом Д. П., за кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашен кривим том пресудом, примјеном члана 38. тачка 2. и члана 39. став 1. тачка 2. Кривичног закона Републике Српске, утврђује казна затвора у трајању од 4 (четири) године, с тим да му се казна затвора у трајању од 4 (четири) мјесеца, утврђена истом пресудом за кривично дјело одузимање моторног возила из члана 237. став 1. Кривичног закона Републике Српске, узима као утврђена, па га суд, на основу истих законских прописа и уз примјену члана 42. став 2. тачка 2) Кривичног закона Републике Српске, осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 4 (четири) године и 2 (два) мјесеца док се оптуженом Б. Ш., за кривично дјело

разбојништва из члана 233. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашен кривим том пресудом, примјеном члана 38. тачка 2. и члана 39. став 1. тачка 2) Кривичног закона Републике Српске, утврђује казна затвора у трајању од 3 (три) године, с тим да му се казна затвора у трајању од 2 (два) мјесеца, утврђена истом пресудом за кривично дјело одузимање моторног возила из члана 237. став 1. Кривичног закона Републике Српске, узима као утврђена, па га суд, на основу истих законских прописа и уз примјену члана 42. став 2. тачка 2) Кривичног закона Републике Српске, осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 3 (три) године и 1 (један) мјесец, у које им се, примјеном одредбе члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, урачунава вријеме проведено у притвору од 01.06.2010. године па до 27.06.2011. године.

У осталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број: 11 0 К 003778 10 К од 27.06.2012. године, оглашени су кривим оптужени С. Ћ. и Д. П., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и продуженог кривичног дјела одузимање моторног возила из члана 237. став 1. КЗ РС, оптужени Б. Ш., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. и кривичног дјела одузимања моторног возила из члана 237. став 1. КЗ РС, оптужени Н. Д., због кривичног дјела разбојништва у помагању из члана 233. став 2. у вези члана 25. и продуженог кривичног дјела одузимања моторног возила из члана 237. став 1. КЗ РС и оптужена Д. М., због кривичног дјела разбојништва у помагању из члана 233. став 2. у вези члана 25. и кривичног дјела одузимања моторног возила из члана 237. став 1. КЗ РС и осуђени, и то оптужени С. Ћ. на јединствену казну затвора у трајању од 7 (седам) година и 3 (три) мјесеца, оптужени Д. П. на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 2 (два) мјесеца, оптужени Б. Ш. на јединствену казну затвора у трајању од 3 (три) године и 7 (седам) мјесеци, оптужени Н. Д. на јединствену казну затвора у трајању од 2 (двije) године и 7 (седам) мјесеци и оптужена Д. М. на јединствену казну затвора у трајању од 2 (двije) године и 1 (један) мјесец, у које им је урачунато вријеме проведено у притвору. На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку - Пречишћени текст оптужени су обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка и да на име паушала плате износе назначене у изреци те пресуде. Оптужени С. Ћ., Д. П. и Н. Д. су обавезани да оштећеној Банци ... на име имовинскоправног захтјева исплате назначене износе, док је ова банка са вишком имовинскоправног захтјева упућена на парницу, као и остали оштећени наведени у изреци побијане пресуде.

Против те пресуде жалбе су благовремено изјавили окружни тужилац из Б. Л., бранилац оптуженог С. Ћ., адвокат Г. Н. из Д., бранилац оптуженог Д. П., адвокат Ј. П. из Б. Л., браниоци оптуженог Б. Ш., адвокати Ј. Ј. и Ј. И. из Б. Л., бранилац оптуженог Н. Д., адвокат Ј. Р. из Б. Л. и бранилац оптужене Д. М., адвокат Н. В. из Б. Л.

Окружни тужилац пресуду побија због одлуке о кривичној санкцији у односу на оптуженог С. Ћ., с приједлогом да се жалба уважи и овом оптуженом изрекне казне затвора у дужем временском трајању.

Бранилац оптуженог С. Ћ. првостепену пресуду побија због битних повреда одредаба кривичног поступка, уз тврдњу да је пресуда заснована на доказу на коме се по одредбама закона не може засновати и да је изрека пресуде неразумљива нити су у њој наведени разлози о одлучним чињеницама, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлука о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се оптужени ослободи од оптужбе за кривично дјело разбојништва или да се оптуженом изрекне блажа казна.

Бранилац оптуженог Д. П. првостепену пресуду побија због одлуке о казни и трошковима поступка, с приједлогом да се жалба уважи и оптуженом изрекне казна затвора у краћем трајању и да се ослободи плаћања трошкова кривичног поступка.

Браниоци оптуженог Б. Ш. првостепену пресуду побијају због битних повреда одредаба кривичног поступка, уз тврдњу да је повријеђено право на одбрану оптуженог, да се пресуда заснива на незаконитим доказима, да је побијана пресуда неразумљива и противрјечна и донесена уз повреде одредаба члана 311. став 2. ЗКП - Пречишћени текст, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и одлуке о казни, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се оптужени ослободе од оптужбе или да се побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске или да се побијана пресуда преиначи у одлуци о казни тако што ће се изрећи минимална казна затвора, а затим та казна услови.

Бранилац оптуженог Н. Д. првостепену пресуду побија због битних повреда одредаба кривичног поступка, уз тврдњу да је повријеђено право на одбрану оптуженог, да се пресуда заснива на незаконитим доказима и да је донесена уз повреде одредаба члана 311. став 2. ЗКП - Пречишћени текст, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлука о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се оптужени ослободе од оптужбе или да се побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске или да се побијана пресуда преиначи у одлуци о казни тако што ће се изрећи блажа казна.

Бранилац оптужене Д. М. првостепену пресуду побија због битних повреда одредаба кривичног поступка, уз тврдњу да се пресуда заснива на незаконитим доказима и да је неразумљива и противрјечна, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и одлуке о трошковима кривичног поступка, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се оптужена ослободи од оптужбе.

Одговор на жалбе бранилаца оптужених поднио је окружни тужилац, са предлогом да се те жалбе као неосноване одбију.

Одговор на жалбу окружног тужиоца поднио је бранилац оптуженог С. Ћ., с предлогом да жалба окружног тужиоца као неоснована одбије, а жалба тог браниоца уважи.

На сједници вијећа републички тужилац, оптужени и њихови браниоци су изложили жалбе, а окружни тужилац и бранилац оптуженог С. Ћ. и одговоре на жалбе и остали у свему код навода и приједлога из жалби и одговора на жалбе. Оптужени су подржали жалбе својих бранилаца и приједлоге из тих жалби, а оптужени С. Ћ. и одговор браниоца на жалбу тужиоца.

Испитујући побијану пресуду у дијелу који се жалбом побија у смислу одредбе члана 312. Закона о кривичном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 50/03, 111/04, 115/04, 29/07, 68/07, 119/08, 55/09, 80/09, 88/09 и 92/09 - у даљем тексту: ЗКП), овај суд је одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Жалбе првостепену пресуду побијају због битних повреда одредаба кривичног поступка, па тако жалбе оптужених Б. Ш. и Н. Д. сматрају да је повријеђено право на одбрану оптужених, у чему виде битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. (303. ЗКП) став 1. тачка г) ЗКП - Пречишћени текст, жалбе бранилаца оптужених С. Ћ., Б. Ш., Н. Д. и Д. М. тврде да се побијана пресуда заснива на незаконитим доказима у чему би се састојала битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. (303. ЗКП) став 1. тачка з) ЗКП - Пречишћени текст. Жалбе бранилаца оптужених С. Ћ., Б. Ш. и Д. М. тврде да је побијана пресуда неразумљива и противрјечна, а жалбе бранилаца оптужених Б. Ш. и Н. Д. и да је побијана пресуда донесена уз неправилну примјену ЗКП, а то је било битно за законито и правилно доношење пресуде, у чему се састојала битна повреда одредаба члана 311. (303. ЗКП) став 2. ЗКП - Пречишћени текст.

Жалбе бранилаца оптужених С. Ћ., Б. Ш., Н. Д. и Д. М. замјерају првостепеној пресуди да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено што је за резултат имало, по жалбама оптужених Б. Ш. и Д. М., разноврсне повреде Кривичног закона, а приговара се и неприхватљивом методолошком приступу у оцјени доказа при чему се наглашава непринципјелност у оцјени доказа у зависности од тога да ли су докази на штету или корист оптужених и пристрасност на штету оптужених кроз фаворизовање доказа који подржавају оптужницу окружног тужиоца.

Жалбе бранилаца оптужених С. Ћ., Д. П., Б. Ш. и Н. Д. изјављене су и због одлуке о казни, а жалбе бранилаца оптужених С. Ћ., Д. П., Н. Д. и Д. М. и због одлуке о трошковима поступка.

Неаргументоване су тврдње жалби бранилаца оптужених Б. Ш. и Н. Д. да су у поступку почињене повреде права на одбрану, па тако жалба бранилаца оптуженог Б. Ш. ову повреду види у томе што је првостепени суд исказе (одбране) оптужених, па и оптуженог Б. Ш., које првостепени суд назива „признањем извршења кривичног дјела“, требао анализирати сам за себе, а затим ово признање довести у вези са другим доказима, јер исказ оптуженог, сам за себе, не може бити основ за доношење пресуде, посебно када да су искази оптуженог изнуђени. У том контексту ова жалба посебно потенцира да је суд произвољно, без аргумената и логичких разлога и без свестране анализе сваког доказа засебно, свој став о

одговорности оптуженог гради субјективним приклањањем доказима проведеним од стране тужиоца и то само у оном дијелу којим се терете оптужени. Повреду права на одбрану ова жалба, као и жалба браниоца оптуженог Н. Д., види у томе што су оптужени Б. Ш. и Н. Д., па и остали оптужени, своје изјаве овлаштеним службеним лицима ЦЈБ Б. Л. и окружним тужиоцем из Б. Л., дали сасвим супротно законским одредбама и без адекватне одбране.

Наиме, увидом у списе предмета утврђено је да су сви оптужени, осим оптуженог Д. П., дали изјаве пред овлаштеним службеним лицима ЦЈБ Б. Л. и то оптужени С. Ћ. дана 31.05.2010. године, оптужени Б. Ш. и оптужени Н. Д. дана 01.06.2010. године и оптужена Д. М. дана 03.06.2010. године, да су сви оптужени прописно упозорени на могућност узимања браниоца по свом избору, односно постављању браниоца по службеној дужности, а оптужени С. Ћ. и Д. М. и на могућност да се изјасне о дјелима која им се стављају на терет и изнесу све чињенице и доказе које им иду у прилог и да ће такав исказ, уколико је дат у присуству браниоца, бити допуштен као доказ на главном претресу и да исти може бити прочитан и коришћен на главном претресу. Из Записника о узимању изјаве од ових осумњичених произилази да узимању изјаве од осумњиченог С. Ћ. није био присутан бранилац, а да је узимању изјава од осумњичених Б. Ш. и Н. Д. био присутан бранилац, адвокат Ј. П. из Б. Л. и да су ови оптужени изјаве дали у присуству наведеног адвоката, да је узимању изјаве од осумњичене Д. М. био присутан бранилац, адвокат Р. В. из Б. Л. и да је ова оптужена дала изјаву у присуству наведеног адвоката. На главном претресу извршен је увид у записнике о узимању изјава од осумњичених С. Ћ., Б. Ш. и Н. Д., док је Записник о узимању изјаве од осумњичене Д. М. прочитан у смислу члана 288. став 1. и 3. и члана 143. став 2. тачка в) ЗКП - Пречишћени текст.

Утврђено је и да су сви оптужени дали исказе пред окружним тужиоцем у Б. Л. и то оптужени С. Ћ. дана 30.07. и 24.09.2010. године, оптужени Д. П., Б. Ш. и Н. Д. дана 02.06.2010. године и оптужена Д. М. дана 04.06.2010. године. Из свих записника о испитивању осумњичених (оптужених) произилази да су сви оптужени прописно упозорени на могућност узимања браниоца по свом избору, односно постављању браниоца по службеној дужности, као и на могућност да се изјасне о дјелима која им се стављају на терет и изнесу све чињенице и докази које им иду у прилог и да ће такав исказ, уколико је дат у присуству браниоца, бити допуштен као доказ на главном претресу и да може бити прочитан и коришћен на главном претресу. Из ових записника такође произилази да је давању исказа осумњиченог С. Ћ. био присутан бранилац, адвокат Г. Н. из Д. и да је оптужени С. Ћ. у присуству тог браниоца дао исказ, да је узимању исказа осумњичених Д. П., Б. Ш. и Н. Д. био присутан бранилац, адвокат Ј. П. из Б. Л. и да су ови оптужени изјаве дали у присуству наведеног адвоката, те да је приликом давања исказа осумњичене Д. М. био присутан бранилац, адвокат Р. В. из Бање Луке и да је оптужена дала изјаву у присуству наведеног адвоката. На главном претресу извршен је увид у записнике о испитивању осумњиченог С. Ћ., док су записници о испитивању осумњичених Д. П., Б. Ш., Н. Д. и Д. М. прочитани на главном претресу у смислу члана 288. став 1. и 3. и члана 143. став 2. тачка в) ЗКП - Пречишћени текст.

Даље, из списка предмета произилази да је Окружно тужилаштво Б. Л. поднијело приједлог за одређивање притвора против осумњичених Д. П., Б. Ш. и Н. Д. број: Т 13 0 КТ 0002056 10 од 02.06.2010. године, да је рјешењем судије за

претходни поступак број: 11 0 К 003778 10 Кпп од 03.06.2010. године осумњиченима Д. П., Б. Ш. и Н. Д. постављен бранилац по службеној дужности, адвокат Ј. П. из Б. Л., образлажући то тиме што нема колизије тј. сукоба одбрана оптужених, а затим им је посебним рјешењем, такође од 03.06.2010. године, одређен притвор. Рјешењима истог суда од 20.07. и 07.09.2010. године за браниоце по службеној дужности осумњиченима С. Ћ. и Д. М. постављени су адвокати Г. Н. и Н. В.

Слиједом изложеног овај суд сматра да је првостепени суд правилно поступио када је уважио приједлог окружног тужиоца да се као доказ проведе читање исказа оптужених Д. П., Б. Ш., Н. Д. и Д. М. и оцијенио да су ови оптужени исказ дали након што су поучени и о праву да се могу изјаснити о дјелу које им се ставља на терет и изнијети све чињенице и доказе који им иду у корист и да је, ако то учине у присуству браниоца, такав исказ допуштен на главном претресу и да такав исказ може бити и без њихове сагласности прочитан и кориштен на главном претресу. Стога и побијана пресуда правилно цијени да су записници о испитивању осумњичених Д. П., Б. Ш., Н. Д. и Д. М. дати у присуству браниоца, при чему није одлучујуће да ли се ради о изабраном или постављеном браниоцу, односно браниоцу по службеној дужности, те правилно закључује да су се испунили услови за читање тих исказа прописаних чланом 143. став 2. тачка в) и члана 288. став 1. и 3. ЗКП - Пречишћени текст.

Када је ријеч о битним повредама одредаба кривичног поступка, односно да се пресуда заснива на правно неваљалим доказима, како се то истиче у жалбама бранилаца оптужених С. Ћ., Б. Ш., Н. Д. и Д. М., ни те повреде нису учињене. Наиме, да би постојала ова битна повреда одредаба кривичног поступка потребно је да се пресуда заснива на изнуђеном признању или изјавама, на доказима прибављеним повредама људских права и слобода прописаних Уставом и међународним уговорима или на доказима који су прибављени битним повредама Закона о кривичном поступку, како је то прописано чланом 10. ЗКП, који прописује шта се сматра правно неваљалим доказима. Ни један доказ који је проведен нема овакав карактер. У оквиру овог жалбеног основа жалба браниоца оптуженог С. Ћ. посебно приговара да искази оптужених Д. П., Б. Ш. и Н. Д. дати пред окружним тужиоцем, и ако се прихвати да су дати у присуству браниоца, нису законити јер су засновани на повреди одредаба члана 48. став 1. ЗКП, а и због тога што су поменути искази ових оптужених међусобно супростављени јер терете једни друге и у сукобу су интереса. Жалба бранилаца оптуженог Б. Ш. такође сматра да су ови искази прибављени на незаконит начин и да се на њима није могла засновати пресуда, а осим тога приговара се да су црквени календар, одузет на главном претресу од свједока М. Ј., те мобилни телефон, наводно одузет од Б. Ш., који нису у смислу члана 135. ЗКП отворани и прегледани, као и видео снимак извршења кривичног дјела, који по ставу жалбе не може бити доказ у кривичном поступку, такође незаконито прибављени докази. Иста жалба сматра да је провођење других доказа, односно прибављање телефонског листинга, а затим и њихово вјештачење, „плод труле воћке“, односно резултат претходно незаконито прибављеног доказа.

Оцјењујући ове жалбене приговоре овај суд налази да они нису основани, јер је побијана пресуда на страни 23. и 24. образлажући законитост прибављања исказа оптужених Д. П., Б. Ш. и Н. Д. датих пред окружним тужиоцем и могућност њихових читања и коришћења на главном претресу, на страни 15. и 16.,

образлажући прихватање црквеног календара одузетог од свједока М. Ј. као доказа, те на страни 21. и 22., образлажући поступак одузимања мобилних телефона и вјештачења, дала исцрпно и аргументовано образложење које, као такво, прихвата и овај суд.

И овај суд сматра да је судија за претходни поступак Окружног суда у Бањој Луци, доносећи рјешење број 11 0 К 003778 10 Кпп од 03.06.2010. године, којим оптуженима Д. П., Б. Ш. и Н. Д. поставља једног браниоца по службеној дужности, адвоката Ј. П., са образложењем да нема колизије, односно сукоба одбрана, поступио супротно члану 48. став 1. ЗКП, на што основано указују жалбе бранилаца оптужених. Међутим, самим тим се не може довести у питање законитост прибављања исказа оптужених Д. П., Б. Ш. и Н. Д. од стране окружног тужиоца нити је то било од утицаја на законито и правилно доношење пресуде.

Када је у питању одузимање црквеног календара од свједока М. Ј. и мобилних телефона од оптужених Б. Ш. и Д. М. указује се да је на главном претресу од 17.02.2011. године предсједник вијећа донио наредбу о одузимању црквеног календара и да је писмени отправак ове наредбе, са поуком о праву на жалбу, достављен наведеном свједоку, што значи да је тај календар и мобилни телефони одузети на законом прописан начин.

Наиме, у списе предмета као доказ оптужбе уложен је записник КПЗ Т., Б. Л., односно попис и опис одузетих предмета (ствари) од Б. Ш. дана 03.06.2010. године из кога произилази да су од овог лица одузети мобилни телефон „Сименс“, кајиш, пертле и амајлија и да је мобилни телефон по наредби Окружног суда преузео овлаштено службено лице Б. В. У списима се налази и наредба судије за претходни поступак Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 3778 10 Кпп 5 од 18.08.2010. године из које је видљиво да је овај судија, одлучујући о приједлогу ЦЈБ Б. Л. за привремено одузимање предмета у смислу члана 129. ЗКП донио наредбу за привремено одузимање предмета - мобилних телефона и СИМ картица наведених бројева од лица Д. М., Б. Ш. (за мобилни телефон овог лица наведено да се налази у притворској јединици КПЗ Т., одакле се има одузети), Н. Д. и С. Ћ., да је овлашћено службено лице ЦЈБ Б. Л., Б. В., поступајући по горе наведеној наредби од радника КПЗ Б. Л. преузео мобилни телефон који је од Б. Ш. одузет приликом пријема овог лица у притворску јединицу, да је овлашћено службено лице ЦЈБ Б. Л. дана 27.08.2010. године Оружном суду у Бањој Луци поднио извјештај о поступању по наредби тога суда и истога дана предао мобилни телефон одузет од Б. Ш. приликом пријема у притворску јединицу. На основу наредбе судије за претходни поступак Окружног суда у Бањој Луци од 16.06.2010. године прибављен је листинг долазних и одлазних позива за наведене претплатничке бројеве које су користили осумњичени, а на основу наредбе окружног тужиоца од 17.05.2010. године извршено је вјештачење и преглед листинга мобилних позива. Даље, у спис је, такође као доказ оптужбе, уложена потврда о привременом одузимању предмета ЦЈБ Б. Л. број: 08-02/3-2-83/10 од 21.05.2010. године из које произилази да је на основу члана 130. став 1. ЗКП - Пречишћени текст („привремено одузимање предмета без наредбе“) овлаштено службено лице ЦЈБ Б. Л. од одговорног лица Банке, Пословница Б. Л., привремено одузео видео запис кривичног дјела разбојништва извршеног дана 21.05.2010. године у Филијали ове банке у З. и да је наведено одговорно лице банке добровољно предало предмет.

Сљедом изложеног указују се као неосновани приговори жалби о незаконитости прибављања доказа јер су сви докази прибављени од стране окружног тужиоца, као и вјештачење које је извршено на основу законито прибављених доказа, законито прибављени докази па се сваки приговор у том правцу указује као неоснован.

Жалбе оптужених С. Ћ., Б. Ш. и Д. М. сматрају да је почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. (303. ЗКП) став 1. тачка ј) ЗКП, у облику неразумљивости пресуде, односно да побијана пресуда није дала ваљане разлоге о одлучним чињеницама о томе да су оптужени починили кривична дјела, а жалбе бранилаца оптужених Б. Ш. и Н. Д. налазе да је почињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. (303. ЗКП) става 2. ЗКП - Пречишћени текст.

Супротно становишту ових жалби анализом побијане пресуде овај суд налази да образложење пресуде садржи разлоге у погледу одлучних чињеница с аспекта постојања кривичних дјела и кривичне одговорности оптужених, те чињеница одлучних за правилну примјену материјалног права, ради чега су неприхватљиви наведени приговори жалби. Наиме, када су у побијаној пресуди дати разлози за одлучне чињеница, а жалба оспорава валидност тих разлога, онда се на приговору таквог карактера не може занивати наведена битна повреда кривичног поступка. Сасвим је друго питање то што жалба оспорава валидност датих разлога у образложењу за утврђене одлучне чињенице, јер приговор таквог карактера у суштини спада у жалбени основ погрешно утврђеног чињеничног стања, обзиром да се таквим приговором кроз замјерку образложењу пресуде за чињеничне закључке оспорава правилност тих чињеничних утврђења.

Нема основа ни за тврдњу да је суд у току главног претреса и приликом доношења пресуде неправилно поступао и примјењивао одредбе ЗКП, а што је било од утицаја на законито и правилно доношење пресуде у чему би се састојала битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. (303. ЗКП) став 2. ЗКП - Пречишћени текст. Ово из разлога што жалбама означене облике битне повреде одредаба кривичног поступка нису почињене, па аргументима жалби није доведена у сумњу правилност закључка побијане пресуде да су оптужени починили кривична дјела која им се оптужницом окружног тужиоца стављају на терет, нити валидност датих разлога у образложењу пресуде за такав закључак.

Побијана пресуда је дала разлоге о свим одлучним чињеницама и правилно оцијенила исказе у поступку саслушаних свједока управо на начин како то прописују одредбе члана 295. (287. ЗКП) и члана 304. (296. ЗКП) став 7. ЗКП - Пречишћени текст и дала правилну оцјену тих исказа, због чега се супротне тврдње жалби не могу прихватити. Наиме, пресуда је, оцјењујући исказе оптужених датих у поступку спривођења истраге и саслушаних свједока, доводећи их у везу са одбранама оптужених на главном претресу, налазима и мишљењима вјештака и садржајем бројних материјалних доказа, извела правилан закључак да су оптужени, на начин поближе описан у изреци побијане пресуде, починили кривична дјела за која су оглашени кривим, јасно образлажући начин предузимања радњи извршења. Нема мјеста аргументима жалби бранилаца оптужених, наведеним уз приговоре чињеничној основи побијане пресуде, супстанцираним у наводима да првостепени суд није утврдио одлучне чињенице, а посебно да није утврђено постојање

елемената кривичних дјела и да су у погледу кривичних дјела која су предмет оптужбе примјењени закони и други прописи који се нису могли примјенити, при чему поједине жалбе посебно наглашавају да ли је дјело за које се гоне поједини оптужени кривично дјело и да ли је у погледу кривичног дјела која су предмет оптужбе примјењен закон који се не може примјенити.

Насупрот овим приговорима и овај суд налази да за своја утврђења побијана пресуда има довољно упоришта у изведеним доказима. Ово из ралога што докази на којима се заснива побијана пресуда у сегменту утврђења дјелатности оптужених, и по оцјени овог суда, представљају поуздану основу за такав закључак. Ту се прије свега имају у виду искази оптужених дати у поступку спровођења истраге, који на законом прописан начин кориштени, односно прочитани на главном претресу, искази свједока оптужбе, бројне објективне доказе, као и налази и мишљења вјештака, побројани и широко и аргументовано образлагани у побијаној пресуди, који указују на оправданост утврђења побијане пресуде. Ови докази су били предмет посебно брижљиве и садржајне анализе од стране првостепеног суда, и то тако што је засебно цијењен њихов садржај, а потом у корелацији са другим provedеним доказима, односно доказима и оптужбе и одбране. Побијана пресуда посебно цијени садржај provedених доказа у погледу постојања елемената кривичних дјела која се оптуженима стављају на терет.

Оваквим приступом у оцјени доказа побијана пресуда је наведене доказе прихватила као истините и увјерљиве, образлажући такође зашто није прихватила поједине доказе, што и по оцјени овога суда представља ваљано образложење. Као резултат правилне и пажљиве оцјене свих доказа provedених пред првостепеним судом произилази закључак побијане пресуде о поузданости утврђења те пресуде да су оптужени С. Ћ. и Д. П. починили кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. КЗ РС и продужено кривично дјело одузимање моторног возила из члана 237. став 1. КЗ РС, оптужени Б. Ш. кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. КЗ РС и кривично дјело одузимања моторног возила из члана 237. став 1. КЗ РС, оптужени Н. Д. кривично дјело разбојништва у помагању из члана 233. став 2. у вези члана 25. КЗ РС и продужено кривично дјело одузимања моторног возила из члана 237. став 1. КЗ РС и оптужена Д. М. кривично дјело разбојништво у помагању из члана 233. став 2. у вези члана 25. КЗ РС и кривично дјело одузимања моторног возила из члана 237. став 1. КЗ РС, при чему се широко и аргументовано образлаже у чему се манифестује помагачка дјелатност оптужених Н. Д. и Д. М. За закључке о одлучним чињеницама при оцјени вриједносног значаја provedених доказа, побијана пресуда је дала детаљне и јасно одређене разлоге у образложењу. Те разлоге као валидно образложење прихвата и овај суд у цијелости, па се не могу прихватити као основане и аргументоване тврдње жалби које апострофирају мањкавост у оцјени вјеродостојности појединих доказа.

Дакле, све што је изнесено у жалбама бранилаца оптужених у погледу битних повреда одредаба кривичног поступка, мањкавости чињеничне основе побијане пресуде и повреде Кривичног закона, а код аргументације коју је изнио првостепени суд у својој пресуди, не може се прихватити. На основу provedених доказа првостепени суд је правилно утврдио све одлучне чињенице, разјаснивши све битне околности од значаја за правилно пресуђење, а посебно за правну оцјену дјела, па се супротне тврдње жалби бранилаца оптужених не могу прихватити основаним. Према томе чињенична и правна основа првостепене пресуде у свему је

правилна, а побијана пресуда даје детаљне разлоге правне оцјене радњи оптужених, чињенично стање је и потпуно и правилно утврђено, нема битних повреда одредаба кривичног поступка, ни повреда кривичног закона, па се другачија становишта жалби не могу прихватити.

Испитујући одлуку о казнама у вези са жалбом окружног тужиоца у односу на оптуженог С. Ћ. и бранилаца оптужених, уз напомену да жалба браниоца оптужене Д. М. због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде Кривичног закона, изјављена у корист оптужене, садржи у себи и жалбу због одлуке о кривичној санкцији и одузимању имовинске користи разматрана у смислу члана 314. ЗКП („проширено дејство жалбе“), овај суд налази да приговору жалбе окружног тужиоца да је казна која је изречена оптуженом С. Ћ. блага, као и приговорима жалби бранилаца оптужених С. Ћ., Н. Д. и Д. М. да су казне престроге, нема мјеста. Релевантне олакшавајуће околности које је првостепени суд нашао на страни ових оптужених и на које се позива у образложењу побијане пресуде, као и чињеница да су оптужени Н. Д. и Д. М. кривично дјело разбојништва починили помагањем и да закон предвиђа да се учинилац кривичног дјела помагањем (члан 25. став 1. КЗ РС) може и блаже казнити, дошле су у пуној мјери до изражаја у изреченим казнама затвора. Изречене казне затвора, и по оцјени овог суда, представља потребну мјеру казне да би се остварила сврха кажњавања како у сегменту васпитног утицаја према оптуженима да убудуће не чине кривична дјела, тако и у превентивном дјеловању према другима да не чине кривична дјела.

С друге стране овај суд налази основаним тврдње жалбе бранилаца оптужених Д. П. и Б. Ш. да су изречене казне престроге. Наиме, олакшавајуће околности које је првостепени суд нашао на страни оптуженог Д. П. (млађа особа, признање извршења кривичних дјела и показано кајање због почињених кривичних дјела) и оптуженог Б. Ш. (млађа особа, признање извршења кривичних дјела и показано кајање због почињених кривичних дјела, породичне прилике оптуженог, односно здравствено стање родитеља, неосуђиваност - отежавајућих околности суд није нашао), које првостепени суд овом оптуженом цијени као особито олакшавајуће околности и на које се позива у образложењу пресуде, а које жалбе бранилаца апострофирају, нису у довољној мјери дошле до изражаја у утврђеним казнама затвора, што је резултирало престрогошћу изречених казни затвора. Ту се прије свега имају у виду напријед изнесене олакшавајуће околности као и околности које се истичу у жалби браниоца оптуженог Д. П. (неосуђиван, незапослен, лошег имовног стања, обећање да ће накнадити штету оштећеном) и бранилаца оптуженог Б. П. (спремност овог оптуженог да накнади штету оштећеном манифестовано кроз закључено вансудско поравнање са оштећеним и почетак исплате штете), а које ничим нису доведене у питање. Ради тога је овај суд преиначио првостепену пресуду у одлуци о казни у односу на оптужене Д. П. и Б. Ш., тако што је оптуженом Д. П., за кривично дјело разбојништва, утврђујући да наведене олакшавајуће околности у својој укупности имају карактер особито олакшавајућих околности, утврдио казну затвора испод законом прописаног минимума, а затим осудио на јединствену казну затвора у трајању од 4 (четири) године и 2 (два) мјесеца, а оптуженом Б. Ш., за кривично дјело разбојништва утврдио блажу казну затвора од казне изречене првостепеном пресудом, а затим га осудио на јединствену казну затвора у трајању од 3 (три) године и 1 (један) мјесец у увјерењу да су изречене казне, довољне, потребне и адекватне тежини почињених

дјела и степену кривичне одговорности оптужених и да ће се истима остварити сврха кажњавања из члана 28. КЗ РС у свим њеним сегментима.

Жалбама бранилаца оптужених С. Ћ., Д. П., Н. Д. и Д. М. првостепена пресуда се побија и због одлуке о трошковима кривичног поступка, при чему жалба браниоца оптуженог С. Ћ. указује да би плаћањем ових трошкова било доведено у питање издржавање оптуженог и његовог млдб. дјетета, док жалбе бранилаца оптужених П., Д. и М. указују на њихову изразито тешку породичну, животну и имовинску ситуацију и да би плаћањем ових трошкова било доведено у питање издржавање самих оптужених и лице која су дужни издржавати.

У вези са истакнутим жалбеним приговорима у погледу обавезе плаћања трошкова поступка за оптужене кад се огласе кривима указује се на одредбе члана 99. став 4. ЗКП којима је предвиђена могућност да се оптужени, који је оглашен кривим, дјелимично или у цјелини ослободи трошкова кривичног поступка из члана 96. став 2. тачка а) до ж) истог закона ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање оптуженог или лица која су дужни да издржавају. Околности да би плаћањем трошкова кривичног поступка било доведено у питање издржавање оптужених или лица које је дужан да издржава нису утврђене у току поступка пред првостепеним судом, нити су уз жалбу приложени докази поткријепили наводе жалбе и указали да би плаћањем трошкова кривичног поступка било доведено у питање издржавање оптужених или лица која су дужни да издржавају.

Из изнијетих разлога жалбе окружног тужиоца и бранилаца оптужених С. Ћ., Н. Д. и Д. М. су на основу члана 319. ЗКП одбијене као неосноване, а дјелимичним уважавањем жалби бранилаца оптужених Д. П. и Б. Ш., преиначена је првостепена пресуда на основу одредбе члана 320. став 1. ЗКП, на начин описан у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Драгомир Миљевић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић